

Duiven in de stad kampen met een imago-probleem. Ook in Gouda. Het gaat dan om de stadsduif natuurlijk. "Die koert dag en nacht onder je slaapkamerraam, maakt drie slordige nesten per jaar in je dakgoot waardoor de hele boel verstopt en hij poept voortdurend je auto onder", althans dat zeggen de duivenhaters, die duiven graag als "vliegende ratten" bestempelen. Natuurlijk is daar wel wat op af te dingen. Zeker bij ons in de wijk. We hebben zeker wel stadsduiven in de wijk, maar niet in grote aantallen en er zijn ook andere soorten duiven. Er zitten zelfs tortelduiven in onze vogelkooi.

De mannetjes worden doffer genoemd, de vrouwtjes duivin, of gewoon 'duif'. En de duif kent vele ondersoorten. Ter illustratie: in Wikipedia alleen al zijn 270 soorten duiven beschreven, van de Antilliaanse treurduif tot de Zwarte koekoeksduif. Maar in Nederland hebben we voornamelijk te maken met houtduiven als meest voorkomende soort, en dan nog Turkse tortels, holenduiven, zomertortels en stadsduiven. De stadsduif (*Columba livia*) is een gedomesticeerde soort van de rotsduif die in ons land niet voorkomt. De soort is verwilderd en kan zich uitstekend redden in stedelijk gebied.

Stadsduiven kunnen er heel verschillend uitzien. Je hebt witte, grijze, blauwige en groengrijze duiven. En de duif heeft zeker ook een positieve reputatie. De duif als symbool van de vrede kennen we allemaal. In de christelijke wereld staat de duif symbool voor de Heilige Geest. Maar ook de islam staat positief tegenover duiven. Er is een legende die verhaalt hoe een duif ooit Mohammed op zijn vlucht wist te beschermen. In het oude Egypte staat de duif voor onschuld, bij de oude Grieken en Romeinen is hij een symbool van liefde en vernieuwing van het leven. Zelfs in het verre oosten denkt men positief over duiven: in China en Japan staat de duif voor een lang leven.

De meeste mensen vinden duiven ook wel best. En de stadsduif floreert. Dat komt omdat hij echt alles en vooral zwerfafval eet. Duiven broeden twee tot vier keer per jaar en dan leggen ze twee eieren in een wat rommelig nest. Graag op een harde ondergrond, stadsduiven hebben een voorkeur voor hoge plekken, zoals balkons, kasten op de veranda, zolders en als ze de kans krijgen onder pannendaken, want een donker nest vinden ze prettig. Duiven broeden 16-20 dagen. Heel bijzonder is dat ze de jongen de eerste dagen voeren met duivenmelk. De jongen zijn dan nog blind en

DE STADSDUIF

---

hebben geel dons, want ze krijgen pas na elf dagen veren. Zowel de mannetjes als de vrouwtjes produceren een soort zachte kaasachtige substantie in de krop, die de jongen eruit pikken. Er zijn maar weinig vogelsoorten die deze gewoonte hebben, flamingo's en keizerpinguïns behoren daar ook toe.

Over hoe schadelijk duiven voor onze gezondheid zijn, verschilt men van mening. Duivenbestrijders zullen u melden dat in de duivenpoep allemaal nare bacteriën zitten, die longklachten veroorzaken. Maar de GGD Rijnmond is milder. Slechts in 8% van de gevallen vinden ze in duivenpoep de veroorzaker van de papagaaienziekte, een infectieziekte die inderdaad kan leiden tot longontsteking. Overigens kunnen niet alleen duiven, maar ook parkieten, kippen, kalkoenen, eenden, kanaries en andere vogels deze bacterie in hun ontlasting bij zich dragen.

DOOR MARIJKE VAN ITTERSUM

Men doet er in steden van alles aan om duiven te bestrijden. Rijtjes ijzeren pinnen verhinderen dat duiven (en andere vogels) daar neerstrijken en/of nestelen. Je ziet die veel in raamkozijnen en op stations onder de overkapping. Maar de beste methode is op te houden met eten op straat te gooien. Het fenomeen "eendjes voeren" is beslist iets waar duiven erg blij mee zijn. En vooral: ophouden met het eindeloos bijvoeren van de duiven, een geliefde bezigheid van toeristen. Minder eten betekent minder nesten, dus minder jongen en op den duur minder duiven.

Tot slot, ja, duiven kun je ook opeten. De stadsduif staat op de verkooplijst van de KvhOD (de Keuken van het Ongewenste Dier), samen met de Schipholganzen, de rivierkreeften, en de My Little Ponyburgers.... Je kunt duiven ook gewoon bestellen bij de duivenbestrijders van grote steden, die de gezonde exemplaren panklaar bezorgen. Duiven hebben duidelijk vrienden en vijanden onder de mensen.